

N° 35.

Birmdeenä 28. August (9. September)

1867.

Wahditajs.

Celkschemmes sinnas. No Rihgas: Par swehtku deenu preeksch skoblas behrneem. No Nowgorodas: Par sibirijas mehri. No Liwadias: Par Keisera familiju. No Astrachan p.: Par siffenu-barreem. No Warschawas: Sauna gimnastuma eeswehtschana. No Turkestanas: Karra sinnas.

Ahrsemmes sinnas. No Berlines: Par keisera Napoleona weesofchanahs Salzburgä. No Italias: Par Garibaldi un par basnizu mantu pahdohschanu. No Englondes: Waldischana rikhojetees us Iarnu ar Wiffiniju. Jannu parlamenta listums. No Spomas: Dumpja sinnas. No Ameritas: Karfch ar Indianeefcheem. No Mel-fitas: Lopeja nahwe.

Eschiggani lahda Widschemmes aprinki. Par dsimtu mahju pirtschanu. Grachmatu sinnas. Andeles sinnas. Sludbinaschana.

Celkschemmes sinnas.

No Rihgas. Winnä peektdeenä, 18tä August muhsu pilssehtas skoblas-behrneem bij ihpascha swehtku deena. Bahriau namma-tehws Komprecht lungs bij isgahdajis, ka lai behrni no wiffahm schahs pilssehtas skoblahm dabhu lohpa satiktees un atsiht, ka winni wiffi weenam un tam pascham mehrkim pakkat dsennahs, prohti, isaugt un ismahzitees par derrigeem un freeteem draudses lohzekeem un ka teem nebuhs wis dohmacht, ka weenam effoht aug-augstaka wehrtiba ne ka ohtram un t. pr. Tä tad peeminnetas deenas jaulä rihtä pullst. 7 lahdi 1300 skoblas-behrni no wiffahm skoblahm sapulzejahs Doh-mas basnizas sehtä, tur ar musiki nodseedaja to dseesmu: „Deews Kungs irr muhsu stipra pils“ ic. un tad garrä rindä musikim spehlejoht dewahs us dsessu-zekku. Dsessu-zekka waldischana bij par itt lehtu malsu apnehmusehs behrnus aiswest us Ischskilli un walkarä attal no turrenes atpakkat. Tä tad tas pulls skoblas-behrnu ar saweem 80 skoblmeistereem un skoblmeisterenehm brauza us Ischskilli, tur pee mahzitaja muischas teem bij isredsehts plaz-

zis preeksch gohdigas padsihwoschanahs un tur par daschahm wajjadsihahm teem bij gahdahts. Kad tur ar runnahm un dseedaschanahm, pee ka arween lihds-nemti musikanti spehleja, deenu bij jauki pawaddijuschih, tad pullst. 7 attal pahbrauza atpakkat Rihgas bahnufti un no tejenes ar saweem karrogeem dewahs us leelo plazzi, tur nodseedajuschih to dseesmu: „Lai Deewu wiffi lihds,“ katris us sawu pussi ischskih-rahs. Wiffa ta braulschana un tehreschana katram skoblas-behrnam malsaja tillai 20 kap. f.

No Nowgorodas raksta, ka tur Kretlezias aprinki sibirijas mehri arween eihoht wairumä un neto nelihdsfoht wiffa prettitureschanahs un aiskargaschana. 26tä Jult tai kreise 29 zilweki ar scho sehrigu mirruschi un wairal ne ka 2500 sirgi un 1300 ragga-lohpi krittuschih. Sehriga tik nifna, ka pa 3 stundahm 40 aitas zaur to krittuschas; masti lohpi, kas ar scho sehrigu beiguschees, schinnis flaitos nemas ne-effoht lihds eerehkinati.

No Liwadias, Krimmä, raksta, ka augsta Keisera familija itin sweiki te usturrotees. 19tä August Keisers sew preekschä laidis Reit Paschu, kas tohs no Turku sultana muhsu Keiseram dahwinatus Ara-beeschu sirgus atweddis. — Arri Keisera brahlis Leelfirsts Michail Nikolajewitsch un Leelfirstene Olga Feodorowna ar saweem behrneem 12tä August Liwadiä eereisojuschi.

No Astrachan pilssehtas raksta, ka tai 31mä Jult ap pullsten 6 walkarä, lahdas 4 lihds 5 werstes no pilssehtas us teem wiffu-brangakeem dahrseem un wiffu-jaukalahm weetahm nolaiduschees siffenu barri. Schee barri nabluschih no seemefa rihteem

us puffsdeenas rishteem dohdamees. Laudis taggad wiffadi nodarbojotees tohs aisdshft.

No Warschawas. 9tä August Warschawâ eefwehtija gimnastuma floblu preeksch seewischlahm, fur usnemshoht mahzelles no wiffadahm tizzibahm. Wiffas mahzibas tur teefoht mahzitas Kreewu wal-lodâ. Lihds schim jau effoht usnemtas 168 flobl-neejes, 4 no Greeku, 91 kattoku, 1 protestantu un 72 schihdu tizzibas.

No Turkestanas. Râ jau agrakas sinnaas stabstija, la Buchareeschu apfoblihts meers til wiltiba ween effoht, tâ arr irr teefa. Meera-derretaji laikam tiklai spijoni ween bijusch. Buchareeschi laikam nedohsees meerâ, pirms tamehr teem winnu paschu waldischanu isnihzinahs un tohs liks sem taisnas un stipras waldischanas. Kad tee 7tä Juni pee Sani Kurgana no Kreewu larra-spehka tiklusch uswarreti, tad tee aishgahja atpallat un kahdu mehnesi meerâ palikka. Bet kad teem tahdas sinnaas isdaubstnatas, la Kreewu larra-spehks tur winnâ semmê wairs til dauds ne-effoht tâ lihds schim bijis, tad tee 5tä Juli atkal mehginajusch Kreeweem usbrukt. Bet palkawneeks Abramow ar sawu pulku tohs scho-reij atkal aisdsinna atpallat-tâ, la teem bij jabehg un gandrihs 12 werstes Kreewi teem palkat aisdsin-nahs. Schoreij Buchari aishgajusch us Samar-landas puffi. Tahdas pat sinnaas wehl oht'reis nahfuschas istrahda, la Buchari no tahda tahluma schahwusch, la Kreeweem neko newarrejuschi flah-deht; bet no Kreewu labbakeem schahweeneem isbee-beti, tee dewuschees lappâs, lai gan winnu bijusch 20,000 wihri ar 8 leelgabbaleem. Lihds ar Bucha-reem arr teem teltis dshwodameem Kirgiseem jau no Juni mehnescha uskrisdami laupitaju barri jo wairak sahlfusch sawus laupischanas un fleplawibas darbus strahdabt. Shpaschi kahds laupitaju wirs-neeks wahrâ Telgomei, kahdâ weetâ, 2 deenas zetta tahk no Tschardaras sawu paslehptu kohrteli turrejis. Lai nu nabbageem Kirgiseem warretu meeru sagah-dabt, tad kasafu sotniks Bucharins ar sawu pulku un kahdeem palihgeem dewees turp, Telgomeja barru panahzis un to pawiffam isnihzinajis. Tiklai Tel-gomeis pats, lai gan stipri sabraggahs, ar kahdeem saweem beedreem til knappi dabujis kalnôs eemukt. Kirgiseem nu atkal tizzis pilnigs meers.

Ahrsemmes sinnaas.

No Berlines. Râ jau Englandê un wehl zittur, fur Napoleona sohsteem palkat gluhne, tâ arri tē un jo wairak wiffâ Wahzsemme laudis galwas pazehlfusch klaufigahs, lo gan Franzijas keisers Na-poleons ar Chstreiku keiseru Salzburgâ norunna-schoht. Dohma to trahpijusch, la Napoleons effoht nahzis, Chstreiku keiseru un wiffus deenwid' Wahz-semmes walbineelus pahrrunnah, lai tee sawâ starpâ fadohdotees lohpa deenwid'neeku beedribâ sem Ch-streiku waddischanas. — Schim padohmam nu pretti

zehlfusch wiffa Wahzsemme un brehz wiffâ galwâ, lai nellaufoht Napoleona padohmam, kas mellejohht zaur to pats kahdu palihdshbu fadabbuht preeksch se-wis. Gan pehrn tai leelâ fajuffchanâ un larra-laitâ daschi deenwid'neeki effoht pee Napoleona pa-dohmu mellejuschi, — fur neko labbu ne-effoht dab-bujusch; bet ja nu taggad Napoleons effoht nahzis par to to pateizibu fanemt, tad wiasch peefrahpjo-tees. Tas buhtu johli, ar Franzuschu padohmu beedribu eetaisht prett Bruhscheem, tad par patei-zibu scheem draugi buht, lai tad kahdureis, kad Wahzsemneeku weenai beedribai ar ohtru iszeltohs strihdis, schis warretu bandas dshft. Gudri apreh-kinahs! Bet no ta nenotikshoht neta. Deenwid-dus walstes paturroht paschas sawu brijwibu un wallu fabeedrotees tâ, lâ winnahm patiks un ar lo winnas gribbehs un — drihsal ar Bruhscheem ne lâ ar Chstreikeem. Winnas wiffu sawu buhschanu jau eegrohsoht pehz Bruhschu preekschshmes.

No Chstreiku walsts. Walsts runnas-dee-nâs wehl arween leelais strihdis pahr konfordatu, t. i. par keisera kontraktu ar pahwestu, kas kattoku basnijai nowehl leelu brijwibu un sawu wallu tiz-zibas leetâs, kam keisers newarr pretti runnah un zaur lo tahdâ semmê zittas tizzibas beedreem kohht gruht tapehz, la tee arri stahw sem schahs warras. Taggad pawalstneeki atsinusch, la schahds konfor-dats wiffai semmei effoht par flobgu un par kawelli pilnigai mahzibai un kauschu apgaismoschanai, jo wiffas kauschu floblas effoht preefteru warrâ. Tee tadeht pa leelakai dalkai us to pastahw, la lai kon-fordatu pawiffam atmett un zerre, la laikam isdoh-tees gan, to konfordatu pawiffam atmett, jo til tad Chstreikeeschi zerre labbatas laikus peedshwoht. — Franzuschu keisers Napoleons Salzburgâ buhdams, kahdu Chstreikeeschu kauschu weetneeku jeb runnataju pee sewis aizinajis un ar to pahr daschahm buh-schanahm farunnajees. Napoleons teizees, la wiasch ar wiffu-labbako apnemshanohs effoht us Chstreiku semmi nahzis. Kad sahlfusch runnah pahr naudas buhschanu un Chstreikeets teizis, la ar to pee win-neem dikti flikti stahwoht, tad Napoleons atteizis: „Es juhfu semmei wehleju labbu laimi, la til us-zihligi effat eesahlfusch dshsu-zekkus taishft. Es jums apfoblu wiffâ spehtâ pahr to gahdabt, lai jums naudas laptaki teef rohtâ, to leelu darbu isdarrisht. Kauschu apgaismoschanai un aplaimoschanai wajaga sawu zekku un tee gluddenalee zekki arween irr tee dshsu-zekki.“ Kad Chstreikeets atkal teiza, la tadeht, la walsts nabbadshbâ krittuse, tad kohht wajagohht speestees us to, kauschu dshwes buhschanu labbohht . . . Us to Napoleons atteiza tâ: „Wuhfu laikôs laudis nekaujahs wis sewi walidht un waddiht, kad tee jau eepreeksch newarr eeraudshft, kahds labbums winneem no tam buhs.“ Daudsreis jau winna lab-balahs apnemshanohs effoht isnihzinatas zaur tah-deem zilweleem, kas tahs eepreeksch newarrejuschi

aprehkinacht. Meksikas buhschanâ wünsch wiffu tâ effoht aprehkinajis, ka tam wiffam waijabsejis par labbu isdohtees; bet pee Meksikaneescheem effoht lohti peekrahpees: wünsch effoht no teefas tizzejis, ka wiini pehz mahzibas un apgaismoschanas tihlojoht, bet Meksikaneeschi parahdijuschees, ka winneem wiffas Spaneeschu mainas (nelabbi eeraddumi) effoht klast un tadeht wifs til skitti isdeweess.

No Italias. No Rohmas raksta, ka pahwesta waldischanai ruhpes ildeenâs paleefoht leelakas, tadeht, ka Garibaldis ildeenâs nahfoht Rohmai tuwaki, arween dumpja runnas turroht us laudim un fleppeni derroht un krahjoht few saldatus. Bet Napoleons effoht pahwestam rakstijis, lai dumpja deht nemas nebehdaiootes, jo Italias kehina waldischana effoht zeeschi apsohlijuse, Rohmu apfargabt, ka dumpineeki no ahrenes lai nepeeteel klast. Bet bes ta pahwesta waldischanai wehl zittas leelakas behdas; ta bihstahs, ka Italia laikam isdarrischoht gan to liffumu, fo isdewuse, ka basnizu un klosteru mantas japahrdohd. Bet zerre arri turklast, ka laikam nelahdi pirzeji neatraddischootes un prohti tadeht, ka tee eedohmaschootes, ka basnizas waldischana pehzal laikam tahs mantas praffischoht atpallak. Un ja pirzeji arri rastohs, tad pahwestam til waijabsefchoht weenu wahrdu fazzicht un tee tuhlin atlahpschootes, bihdamees, ka pahwests tohs neisstumjoht no basnizas draudses.

No Englandes. Nahdahs, ka weenreis tal Englandes waldischanai pazetiba peetrufuse, Abissinias keisera Teodora warras-darbus panest. Kâ winnam ar faweam prettineeleem un dumpineeleem klajahs sawâ walste, to schim brihscham nesinnam; bet to sinnam, ka Englandes waldischana taggad subtihs karrapullus us Abissiniju, to pahrgalwigo keiseru pahrmahzicht un ar warru peespeest, tohs netaisni zeetumâ turretus Giropeeschus walkâ laist. Subtischoht tahdus karrawihrus un karrawirneelus, kas Indijâ jau apradduschees ar faules karstumu un kas tadeht Abissinijâ drihsal warrehs wiffu panest. Egipetes wize-kehniensch dohschoht 5000 kamelus, kas karramantas neffihis un waldischana patte arr gabdajohht sirg'ehsefus, kas tur lohti waijadfigi tahdâ kalnainâ semmê, kur nelahdu labbu brauzamu zellu naw. Lai nu gan karschs naw nelahda preeziga sinna, tomehr pah scho sinna gan japreezajahs, kad flaidri jau sinnam, ka schis karschs neteel turrehts mantas, gohda, woi leelas warras deht, bet til tadeht ween', lai newainigus, netaisni eeflohdstitus zilwelus warretu glahht un isdarriht, ka us preefschu wairs tâ nenoteel. Kad luhgschana, labbi wahrdi un wiffa pazetiba neko newarr isdarriht, tad jau sinnams, ka jastrahda zittabi.

Englandes parlaments isdewis liffumu, kas no jauna gadda buhs spehâ, prohti pah to, kâ seewischas un behrni fabrikos pee darba peenemmami. Behrnus, kas wehl naw 8 gaddus wezzi, naw brihw

fabrikos pee darba peenemt un naw brihw tohs ilgal pee darba turreht, ka til 6½ stundas par deenu un schahm darba stundahm waijag buht stary pullst. 6 no rihta un stary pullst. 8 wakkarâ. Meitas un seewas nebuhs ilgal kâ 12 stundas par deenu strahdabt un no schahm stundahm 1½ peeberr ehschanas laikam. Schahm stundahm waijag buht no pullst. 5 rihtos stary pullst. 9 wakkarâ. Seewischas un behrnus festdeenâs naw brihw ilgal par pullst. 2 pehz puffedeenas pee darba peeturreht. Behrnus, kas wehl naw 11 gaddus wezzi, naw brihw pee nelahda metalka darba lilt un t. pr. Tad arr liffumi wezaleem zeeti peefohdina, ka behrnus skoblâ subtiht un irr ezejti usraugi, kas paktat luhko, ka pehz scheem liffumeem pareisi titu darrihts.

No Spanias. Spaneeschu waldischana gan ar sawahm sinnahm wiffai pasalei gribb eerunnabt, ka dumpis winnu semmê pawiffam ne-effoht; tillai kahdi nebehdneeku harri effoht sahlfuschi tralkoht, bet tee effoht ahtri iskaisiti un zitti no teem effoht eebeguschî Franzijâ, tâ, ka scheem ne-effoht pah teem itt nelâ fo bihtes, woi us teem wehl fo dohmaht. Tâ gan runna un sinno, bet karrateesa pasfluddinajuse neween galwas-pilssehtâ Madritê, bet dauds zittas pilssehtâs arri un laudis teefoht zeeschi apwakteti, ka kahds kahdu wahrdu ne-isrunna, kas us dumpi sihmejahs, un kur jau tâ fo peenabt — nelaimigs tahds zilwels: tas woi tuhlin us weetas teel noschauts jeb teel eebahstis tur, kur muhscham neredi deenas gaismu, kad arri wiffas brilles us deggona spraustu. Kapehz tad waldischana tâ darra, kad patte apgalwodama apleezina, ka wiffâ walste effoht meers? Us to mums atbild zittas sinnas, kas falka, ka Spanijâ dumpis effoht leels un jo deenas wairaf eijohht leelumâ. — Telegrafu drahtes farauftitas un dselu-zellu fleepes weetahm isnemtas, tâ, ka waldischana nelahdas sinnas no zittahm mallahm newarroht dabbuht. Galwas-pilssehtâ sinna atnahfufe, ka Saragoffa pilssehtu dumpineeki jau effoht panehmuschî sawâ warrâ. Kahds Spaneeschu leelmannis Parihje effoht dabjujis gramatu no mahjahm un kad to bijis islassijis, tad isfauzees: „Spanijâ tahds pats dumpis taggad, kâ bij 1793schâ gaddâ!“ Schis dumpis ne-effoht nelahds neela dumpis ween, bet tahds, kas dsittas satnes nemmoht. Schis dumpis negribboht tilween nogahst tohs plehfigus pahrwalditajus, bet waldischanu paschu, un Bourbonu dsimmumu ir tē no trohna nodsiht un eetaisicht republiku, jeb brihwu paschu-waldischanu un pehz laikâ, kad isdohsees, ar Portugali faweenotees lohpa. Us to kihko dumpineeki, us to wiffa semmê, kas dauds mas atsiht to tumfibas slohgu, kas us teem guff. Tadeht tad nu kehnieneene ar sawu leelo ministeru Narwaezu effoht ditti sabihjuschees un ar warras spehlu tumumu laudis mellejoht isbeedinabt. Pauschu teefas effoht atlaistias un karrawihri par teefas-lungeem ezejti un leelgabbali us eelahm no-

stahditi. Bet dumpineeki paher to wissu neko nebeh-dajoht, — dumpis isplattotees pa wissu semmi. Dumpineekeem, la bohna, effoht jau taggad 18,000 wihri pa daubj walsts dalkahm us larroschanu gat-tawi. Dumpineeku galwa generalis Prim effoht wissu waddischanu usnehmis un ta waddischanu wissi effoht duhschigi un drohschi. Urri tas notee-loht, la no waldischanas dumpineekeem pretti is-suhntiti larra-pulki peebeedrojotees dumpineekeem un daschas pilsehtas paschas padohdotees dumpineekeem. Paher to dumpi neweens nedrihtstohht neko rakstihht us ahrsemmi, jo wissas grahmatas teekohht us posti taifitas walka un — lai Deews tab schehlo to, las lo buhtu plahpajis. Zittas sinnaas stahsta, la effoht jau lauschanaas notifikuschas stary larra-spehtu un dumpineekeem. — Kad larra-wihri no dumpineekeem uswarreti Saragossa pilsehtu atpallat fabehtguschy, tad eedshwotaji pulzejuschees lohpa, fleegdami: „Lai dshwo brijwiba!“ Kad schee laudis us kapteina pasjubbinaschanu negribbejuschi atkayptees un meera dohtees, tad tas us larra-wihreem sauzis: „schaujeet!“ Bet saldati to nedarrijuschy wis, saufuschy arr: „Lai dshwo brijwiba!“ un tublin beedrojuschees ar eedshwotajeem shids us dumpi. Ta rah-dahs, la Spanija laikam tapat ees, la preeksch kah-deem gaddeem gahja Neapeles walste, kur arri keh-niasch nekahdu drauga padohmu no zitteem waldisneekeem nepeenehma us to, sawu waldischanu lab-bali eetaifihht, kamehr tam sawu trohni wajjadseja atstahht.

No Amerikas. Sabeedrotu walstu presidents Dschonsons atkal to isdarrijis, las to kogressam jo reebigu padarra. Wiasch to larra-ministeri Stanton, las pa wissu to grubto dumpja laiku la wihrs is-turrejees un wissu pareisi isdarrijis, to wiasch tag-gad ar sawu warru ween atstahdinajis no ammata un generali Grantu eezehlis tai weetä. Sinnams, la Stantons gan palkausijis un no ammata atkay-pees, bet atrunnajis pretti, la schy warra nepeeder-roht presidentam ween, bet wissai walsts teesai. Walsts teesa un wissi, las agral Dschonsonu jau gribbeja apsubdseht, to taggad jo wairak eenihd un runna, la Stantonu darrischanas buhs ismelleht un to atkal no jauna eezelt wezza ammata. — India-neeschy wehl naw pee meera noraiditi, ar teem wehl weenadi larrojohht un nesinnohht, tad tas karschs beigschotees, jo ar schahdeem rasbaineekeem effoht dauds grubtali larroht, ne la ar us larra mahziteem saldateem. Shpaschi ar nascheem kantees tee effoht leelee meisteri un te ta lauschanaas daschureis effoht lohht ap-brijnojama. — Seemet-Amerika schogadd kweeschy effoht brijnum brangi auguschy, gandrihs ohtrteek ne la pehrna gadda. Urri zittas labbibas effoht dauds labbaki isdemuschahs ne la pehrna gadda, — ta la femmes eenahschana effoht aprehkinata us 500 millioneem dollaru pahrak pa zitteem gaddeem.

No Meksikas. Ras warr saprast, la tahs

sinnaas no turrenes daschadi maisahs. Ruyat wissas awises to ween daubsinaja, la Suarez wissas Franzuschu mantas un ir Franzuschu suhntito effoht aisklahajis, lai atmaksa winnam atpallat to naudu, lo Franzuschy no turrenes aiskweduschy prohjam; bet taggad atkal stahsta, la Franzuschu suhntitam bijuse zitta sawada aisklaweschanaas un taggad wiasch jau effoht zekka us mahjahm reisodams. Lai nu to weens saproht! Tapat arri to stahsta, la noschanta keisera Maksimiliana lihkis ne-effoht wis Pruhuschy suhntitam isdohts, bet turpat kahda basnijä paglab-bahhts Rweretaro pilsehtu. — Dsirdehs gan us preekschu, kurras sinnaas buhs tahs riktigahs. — Suarezam galwas-pilsehtu pahrnahloht, pilsehtneeki ta bijuschy aiskgrahhti no leela preeka, la sirgus no winna ratteem isjuhuschy un paschi gribbejuschi tohs wilkt, bet Suarez to nepakahwis, teikdams, la wiasch effoht tahds pats winnu tautas brahlis un winnam nepeeklahjotees, til tahht paher saweem brah-teem pa-augstinatees. — Paher to keisera Maksimiliana nodeweju Lopezu raksta, la tas pateest effoht sawu algu panahjis un neweens affaru pehz winna nenoraudoht. Winna pascha seewa to wairs ne-effoht atsinnuse par sawu wihru un wiasch peemittis Pueblas pilsehtu kahda trakteeri. Kahda rihthä nepasihstams Meksikaneets tur eegahjis, sarunnajees ar mahjas kalpu un praffijis pehz generata Lopezu. Kalps atteizis, la taggad tas te ne-effoht, bet puffs-deena us maltiti gan nahlschoht. Ta arri notikka. Sweschineeks puffsdeena likka few parahdiht, karschs tas Lopez effoht un noschdahs tam pretti pee galda. Pehz kahdahm minutehm, tad tas glahst wihna bji dsheris, tas pazehlahs, iswilka dunzi, mettahs Lopezam wirsu un 9 reijas tam eedubra. Tad panehma sawu zeppuri un aiseedams teiza: „Ta wajjag mak-fahht wisseem wiltigeem nodewejeem!“ Neweens te ne-mettahs stary un neweens flepkawu neaisturreja.

No Dschribenes draudses, Widsemmä. Kad jau dauds reisehm lassam Mahjas weesi par daschadeem preezigeem un behdigeem notiklumeem, lo pee-dshwojam, tad zerreju, la arri schai preeka sinnaa ruhme buhs Mahjas weesa lappinas. — Mufsu no firds mihlohts draudses gans un mahzitaas jau kahdu gaddu atpallat eesahla draudsi usschubbinahht, lai preeksch weena luktura mihlestibas dahwanas faliktu, ar lo bija nodohmajis mufsu mihku Deewa nammu puschloht. Bet kad wairak nauda bij eenahkuse, ne la preeksch weena luktura buhtu wajjad-sfigs, un la weens par mas buhtu bijis, un la laikam draudse arri fazzischohht, la weens par mas buhtu, tad ar pehrmindereem un pehrminderu leel-kungeem aprunnajahs, la buhtu jauka leeta, weenu leelaku un diwi masakus lukturus eegahdahht. Un ar Deewa palihgu schis darbs isdewahs ta, la jau Atä Suni wissi trihs lukturi, skunstigi taifiti, ar daschadeem glihtumeem isrohtati, draudset par leelu

preeku, Deewam par gohdu un Deewa nammam par glihtumu, Deewa nammâ bija uskahrti, eelsch kur-reem 84 swezjes eededsinatâs spihgutojabs, kas draudsei firbis usslubbinaja, ar jo leelu firbs preeku tam Sehram, kas staiga starp teem 7 selta lultureem, no jauna padohtees un pakkat staigabt. — Miltâis draudses gans, ar preezigu firbi, ar spehzigem wahrdeem spreddiki fazzija par ta swehta garra isleefchanu, draudsi pasluſbinadams, swehta garra balſi pallauſiht un ne-apbehdinabt zaur grehloſchanu, un eelschaisluhgſchanahm nehma wiſſus, un itt fewiſchki tohs, kurri pee ſcha mihleſtibas darba ſawu rohlu paſneegufchi. Arri ſfohlmeiſters ar ſaweem ſfohlaſ behrneem us ſcho preeka deenu no kohra jaukaſ meldijaſ us 4 balſim nodſedaja. — Tadeht muhſu mihtai Dſehrbenes draudſitei bija tâpat lâ paſchôs pirmôs waſfaras swehtlôs, jo taſ Kungſ tâ falloht lâ no jauna ſawu garru bija islehjiſ un wiſſaſ firbis ar garrigu preeku peepildijaſ. — Wehl ſchê klabt japeemin, ka muhſu zeenigſ baron leelſkungſ arri ar nepeekufdamu mihleſtibu mihtam mahzitajam un draudſei par palihgu bijiaſ ar to, ka irr iſgabdjiaſ, ka no ſweſchâſ ſemmes tee lukturi tikka atſubhtiti us Rihgu un patſ arri ſawu mihleſtibas dahwanu paſneedſiſ un wehl itt fewiſchki beſ lahdaſ zittâſ waijadſibaſ no Rihgaſ ihpaſchi preeſch tam atbrauziſ. Arri draudſes wezzaki un pehrminderi pee ſcha mihleſtibas darba irr palihgâ bijuſchi nepeekufdami. — Nu tad lai taſ Kungſ, kaſ kâtru mihleſtibas dahwanu baggatigi apſweyti, dohd, ka muhſu mihta draudſite paliktu par tahdu draudſi, kaſ neſtaiga wairſ tumſibâ uun nahweſ ehnâſ eeleija, bet ſtaiga eelsch ta ihſtena gairſchuma, kaſ irr Kriſtuſ, prohti dſibwibaſ atjaunofchanâ. R

Tſchiggani kohdâ Widſemmes aprinki.

No S muiſchâſ R puſſmuiſchâſ ta ſklaidra ſinna, ka tur pehdigâſ Mai deenâſ ſ. g. lahdaſ tſchigganu ſewâſ puſſmuiſchâ eenaſluſchâſ, — pehſ barribaſ un drehbehm deedelejufchâſ. Kad nu tahm pehſ wiannu patiſſchanaſ ne irr dohtſ, tſchig-

ganeetes ſahluſchâſ ſewiſchkeem laſſatâſ ar warru no galwahm noraut, — maſai meitinai ſleitiau pahrpheſufchâſ, gribbedamaſ no mugguraſ nowilt. Uſ palihga ſauſſchânu rentineekſ no tibruma ſfree-damaſ tſchigganeetes mahjaſ durwiſ ſaſtohp, kurrâſ ar warru prohjam ſteidſahſ, tur turumâ gaididamû tſchigganu wahgôs eelaſhpj un pa meſcha zekku zaur purweem prohjam behg. Rentineekſ lahduſ ſeſchufſ puſſchufſ ſaſauziſ un teem jahſchufſ pakkat dſibhtees pawehlejiſ, patſ uſ walſiſ wezzako bewees un to ar ſpehlu palihgâ luhdſiſ. Tâ ar leelu ſteigſchânu behgdameem tſchigganeem zaur diwu lungu rohbeſchahm pakkat dſinnuſſcheeſ, lamehr leelâ purwu gannbâ tſchigganu lehgere nonahluſchi, tur daudſ tſchigganu preeſchâ bijuſchi un tur drihſ plehſchâ-nahſ ſahluſe zeltees. Tſchiggani purwâ un meſchâ iſklihdufchi un aiſbehgſchi, tikkaſ weenu ſirgu ar wahgeem teem nonehmufchi.

ſcho neleetigu notikumu aprakſtitâiſ to minnetu aprinki jau no gandrihſ diwdeſmit gaddeem atpakkat pahſſinn un gribb par labbako apſinnâſchânu ſazziht, ka apkahrt blandedami tſchigganu pulki tamdeht tur aiſween taſ apgabala mihtu kohrtelt melle un atrohd, ka ſewâſ un meitaſ tahm tſchigganu lai-mes-wehleſchânu pahrlœeku tizz, un tahdaſ bleh-nâſ gohdâ turr un no wihrifſchkeem daudſkahrtigaſ ſirgu mihſchanaſ tohp turretaſ, retti mannidami, ka tee gauſcham teek peewilti. — Teem ſemneekem taſ apgabala irr weetahm daudſ purwu jeb ſmilſchu tuſſneſchu gannibaſ, weetahm leelaſ mahjaſ, ſemmes plaſchibaſ, tur daudſ tſchigganeem labpraht uſtauj uſturreteeſ, paſchi neatſihdami, lahdaſ labbumſ teem zaur tſchigganeem bohjâ eet.

Un tad weenſ man praſſa, kaſ irr ta waina, ka tur apkahrt blandedami tſchigganu pulki warr uſturreteeſ, tad warru tam ſklaidri ſazziht: tur maſ ſloh-lâſ mahzibaſ irr un ſtarp eedſihwotajeem wehl mahjo leela tumſiba, — tee wehl ihſti nepaſiſht ſawu garrigu un dabbigu labbumu.

Simeon D . . .

Par dſimtu mahju pirſſchânu.

Widſemmes gubernâſ awiſeſ trihereiſ par neddetu teek iſlaistaſ un taſ til ween gauſchi retti gaddahſ, ka lahdaſ gubernâſ awiſchu nummuriſ ſinnu nedohtu par zeematu pahrdewumeem. Kâtra pahrdohhta zeemata un kâtra pirzeja wahrdaſ ſchê teek peeminnehtſ. Mahjaſ weefam ſinnamſ ruhmeſ peetrubhtu, kad wiſſuſ pahrdewumufſ ar pirzeju wahrdeem gribbetu peeminneht. Tomehr eſ zerreju, ka Mahjaſ weeſa laſſitajeem warrubht labpatikſ, kad lahdaſ rettaſ reiſâſ arri ſklaidraſ ſinna ar pirzeju wahrdu peeminneſchânu dohta tohp. Tadeht iſgabjuſchâ gaddâ tahdu ſklaidraſ ſinnu eſmu bewiſ par Diktuſ, Urgesſ, Braſlawâſ, Karlimoiſ, Guſomoiſ, Mannolinſ, Drufuſ, Turneſ-muiſchâſ zeematu ſemmes pahrdewumeem un tâpat ſchinni 1867tâ gaddâ par Kohſkulſ, Jaun-Sehrzenſ, Kohſbehlſ, Wihtu-muiſchâſ pahrdewumeem. ſchoreiſ tahdu paſchu ſinnu gribbu doht par Rahmelſ un Wezſ-Dtteſ-muiſchâſ zeematu ſemmes pahrdewumeem. Rahmel-muiſchâ peeberr tam muiſchneekam Bleſſig un Wezſ-Dtteſ-muiſchâ tam muiſchneekam graſſam Siwers. Rahmel-muiſchâ atrohdahſ Ahraſch draudſe, Wezſ-Dtteſ-muiſchâ atrohdahſ Maſ-Sallazeſ draudſe. Tahſ ſinnaſ par Wezſ-Dtteſ-muiſchu warr atraſt Widſemmes gubernâſ awiſchu 80tâ nummuri 1866. Tahſ ſinnaſ par Rahmel-muiſchu atrohdahſ 10tâ nummuri 1867.

1. Rahmel-muischa.

1. Raune	15	dald.	30	gr.	par	2,310	rub.	Anſcham Seedin.
2. Leijes Wihnaud	24	"	36	"	"	3,340	"	Zahnam Leimann.
3. Wanadſin,	15	"	47	"	"	2,000	"	Zahnam Stufmann.
4. Klinge,	21	"	84	"	"	2,800	"	Kahrlam Felsen un Zahn Felsen.
5. Kalna Klauſt,	28	"	56	"	"	3,700	"	Mahjam un Gottartam Freimann.
6. Leijes Veelmann,	28	"	20	"	"	3,600	"	Jakobam Dsegguse.
7. Munde,	24	"	52	"	"	3,000	"	Zahnam Seedin.

158 dald. 55 gr. par 20,750 rub.

Dalderis zaur zaurim rehkinajoht mafsa kahbus 130 rubtus.

2. Wezs-Dttes-muischa.

1. Wezs Melluſch,	28	dald.	45	gr.	par	3,250	rub.	Kahrlam Ratneef.
2. Straſdin,	42	"	—	"	"	6,450	"	Gustam un Zehkabam Apſiht.
3. Ransche,	28	"	45	"	"	3,705	"	Zehkabam Tranberg.
4. Jaun Kleine,	24	"	—	"	"	3,360	"	Wiſſi fainneeki lohpâ.
5. Sallgager,	21	"	30	"	"	3,188	"	Zehkabam Tetter.
6. Pirmall,	18	"	45	"	"	2,040	"	Kahrlam Pirmall.
7. Jaunſemmneef,	27	"	—	"	"	3,550	"	Kahrlam Pirmall.
8. Purgal,	37	"	—	"	"	5,300	"	Zehkabam Peterſohn.
9. Pihne,	36	"	45	"	"	5,320	"	Kahrlam Rinmann.
10. Jaun Muhrneef,	26	"	—	"	"	2,404	"	Tennam Blumberg.
11. Krenne,	37	"	—	"	"	6,210	"	Tennam Blumberg.
12. Jaun Kirkuſſ,	30	"	—	"	"	3,900	"	Ahdamam Rohſt.
13. Jaun Duhne,	21	"	30	"	"	3,470	"	Judrikam Birſgall.
14. Wezs Duhne,	25	"	60	"	"	4,300	"	Adamam Birſgall.
15. Wezs Kaful,	33	"	30	"	"	4,700	"	Mahrtinam un Libbam Rudriht.
16. Jaun Dreimann,	15	"	30	"	"	2,181	"	Judrikam Peterſohn.
17. Wezs Dreimann,	15	"	30	"	"	2,181	"	Kahrlam Apſiht.
18. Sauliht,	36	"	45	"	"	5,490	"	Libbam Leijin.
19. Leel Peter,	40	"	—	"	"	6,400	"	Zehkabam un Wiſſumam Wihtol.
20. Staggar,	29	"	—	"	"	3,600	"	Kahrlam Tetter.
21. Scherbel,	38	"	60	"	"	5,000	"	Kahrlam Birſgall.
22. Santen,	44	"	—	"	"	5,955	"	Kahrlam Rifmann.
23. Jaun Melluſch,	18	"	—	"	"	2,360	"	Zehkabam Müller.
24. Jaun Sturme,	18	"	45	"	"	2,100	"	Peteram Preediht.
25. Wezs Sturme,	32	"	—	"	"	4,675	"	Libbam Tetter.
26. Auſſa,	45	"	67	"	"	6,900	"	Peteram Praulin.
27. Behwer,	26	"	—	"	"	3,700	"	Judrikam Paegle.
28. Rebbel,	28	"	45	"	"	4,255	"	Annai Roſenberg.
29. Kuppe,	39	"	—	"	"	4,830	"	Kahrlam Rifmann.
30. Streng,	47	"	60	"	"	6,000	"	Judrikam Freimann.
31. Wezs Kleine,	40	"	—	"	"	5,210	"	Jakobam Dſjol.
32. Wente,	27	"	—	"	"	3,515	"	Jakobam Preediht.
33. Simme,	33	"	30	"	"	4,500	"	Maijei Wilts.

Wiſs lohpâ: 1,011 dald. 22 gr. par 139,999 rub.

Dalderis zaur zaurim rehkinajoht mafsa 138 rubtus. — Jaun Kleines mahja, no wiſſeem fainneekem lohpâ pirkta, laikam buhs tas ſloklas zeemats. Wezs-Dttenes-muischas ſlohlmeiſtaram tad nu buhs 24 dalderu mahja un Wezs-Dttenesche ſloklas-buhſchana irr ſtipri eegrunteta uſ behrnu-behrnu laikeem. Kahds leels, warren leels labbums Latweeſchu tautai buhtu, tad wiſſur tâ tiftu darrichts, fâ Wezs-Dttenesche darrichuſchi! Bet ſinnams, tâ tif ween tannis puffes tiks darrichts, fur tautini jau gaischali palikluſchi. Kur wairat tumſibas walda, tur laudis katru graffi par ſlabbi turr, fo iſtehre preeſch ſloklas-buhſchana. Tad nu Wiſſemme lai mahzabs, no Wezs-Dttenescheem un dascheem zitteem, kas tâpat darrichuſchi. Un palbees Deewam, jau Wiſſemmê tumſiba ſahl ſuddin juſt un mihta gaismina wairozabs deenu no deenas. Schinnis laikôs ij paſcheem Latweeſcheem deesgan to wihru iſzehluſchees, kas ſawus tautas brachtus pee gaischuma ſlubina. To paſchu arri dſeefmineeki darra, kurru ſtarpâ ihpaſchi japeeminn Liwenthal un Ruggen. Kam ſcho wihru dſeefmas wehl nau, tas ſewim tabs lai apgahda. Kas to neſpehi, tas lai uſſchirr ſloklas maiſes lappu 244 un 245 un lai laſſa Liwenthala tehwu tehwu eeraſcha un Ruggena Latweeſchu draugu dſeefmu. Kas maſ daubj juttihs ſawâ ſirdi, la tautas lohjeklis irr,

tas schein wiireem ar pateizibu rofku speedihs. Kas tā warr dseedaht, tas tautu mihto, ta firds tautai peederr. Tas pats gohds arri jadohd weenam wiiram, kas neween pee skoblas maisēs ar leelu labprahribu peepalihdsejis, bet kas arri zaur sawahm pafazzinahm un zaur sawu ustizzigu darbofchanu pee Widssemes skoblmeistaru seminara, tā direktora Bimses palihgs, Latweeschu tautai dauds labba darrijs. Swaigsniht (Stern), kam deemschehl til agri bij jafschirrahs no mums, bija wiirs, ar to Latweeschu tauta latruris warr leelitees, weens ihstis tautas behrns, ta firds degga no mihlestitas us Latweeschu tautu. Wai drihs Mahjas weesi par scha mihta, til agri aigahjuscha wiira dshwofchanu un mirschanu skaidraka finna nebuhs laffama? Latweeschu tautas mihlestitas pehz Swaigsnitam bija tahds pats gars tā Allunanam, kam arri seedeschanas laika bij jafschirrahs. Allunans bija dseefmineels, kas neweenai tautai nebuhtu par kaunu bijis. Laffi winna dseefmu: kapfehta, skoblas maisēs lappā 256, tad gan to atskahrtisi. Wahzu awisehm par to pateizu, ta scha wiira wahrdu peeminnejuschas, kad par skoblas maist runna.

Wissi schee wiiri, dseefmineeli un arri zitti, kurreem Deems to dseedafchanas garru nau dewis, bet kurri sawu tautu pee gaismas skubbinajuschi, Wahzu wallodu un Wahzu mahzibas irr gruntigi mahzijuschees un tomehr sawa firdi Latweeschi palikluschi. Un tā arri pareisi. Pusskobla-lehzeji ween to labprahit nedsi-dehs, ta Latweeschi irr. Bet kas Wahziski nemahf, tas arri sawai tautai nekahdu leelu labbumu newarrehš padarriht, tadeht ta pats pee tahm wajadfigahm finnaschanahm newarr tift, kad Latwisli ween proht. Tadeht tas buhs tas labbakais, ta katre Latweets Wahziski mahzahs, tad dauds garrigi spehti nahks gaisma, kas taggad wehl apsehpti. Wahziski tadeht jamahzahs pa skoblahm. Un teel arri jau mahzihts. Ja nu Wezs-Otteneescheem tahda kreetna skoblas mahja, tad jazerre, ta winni sewim arri gahdabs kreetnu skoblmeistaru, kas gruntigi mahf Wahziski, ta tad nu schis wisseem Wezs-Otteneeschu behrneem Wahziski mahza. Wahziski mahzitees Latweescheem irr weegli. Dauds Latweeschu tā falkohf paschi no sewis, bes skoblofchanas mahzahs Wahziski. Iggauoneem turpretti warren grubti nahkabs Wahziski un arri Latwisli ismahzitees. Par to arri newarr brihnitees, kad wehra leel, ta Latweeschi un Wahzeeschi sawas salnes pehz tuwi radbi, ta mehr Iggauuni no pawiffam zittas salnes, no Pinnu salnes. Kad Iggauuns arri skaidri Wahziski jeb Latwisli runna, tad tomehr pee winna wallodas drihs warrehš saprast, ta nau dsimts Wahzeets jeb Latweets. Bet kursch gan pee Latweescha, kas skaidri mahf Wahziski, warr isschirt, wai dsimts Latweets jeb Wahzeets irr? Nu paldees Deewam h un f arri Latweeschu walloda eewesti un us preefschu Latweeschi wehl weeglat ismahzitees to Wahzu wallodu.

Us to Deems lai dohd sawu palihdribu un lai arri fwehti Wezs-Ottes gruntineekus, ta labbi teel us preefschu!

L u t t e r s.

Us Berlines-Potsdamas dselsu-zelka, bij lahda lokomotive ar wahrdu „Lutters“ peepeschi stahwoht palikusti, tā, ta Berline tannis deenas laudis par to ween wischwairal runnaja. Nahds darba-wiirs tai garram eedams fazzija: „Mesinnu, kapehz laudis til dauds brihnahs, ta Lutters irr stahwoht palizis; jo zittabi jau newarr buht, Lutters grihb weenumehr tas pats wezzais Lutters buht, jo winsch falka: „Schē es stahwu! jo zittabi es newarru! Us to lai Deems man palihds! Amen!

S. H. R—r—n.

Grahmatu sinnas.

Grahmatu bohde, pee Schahlu-wahrteem Nr. 24 un arri zittur, kur latwislas grahmatas pahrdohd, warr dabuht schahdu grahmatu:

Latweeschu rakšineeziba. No B. Dhrif. Rakfa 10 kap. f.

Launa apsinnaschanahs. Stahstis no juhrneeku dshwes, pahrtulohhts no S. Allunana. Ar tschetrabm bildehm. Rakfa 30 kap. un irr dabujama

wiffas Rihgas un Jelgawas grahmatu bohdes, kur latweeschu grahmatas atrohnahs, tā arri Leepaja pee Zimmermanna lunga.

Andeles-sinnas.

Rihgā, tai 24ta August. Saus un jaus laiks lihds schim pasahweja, tā ta ar labbidas un feena janemfchanu. arween warreja labbi isdohtees. Andele schonedel labba.

Linu tirgus. Par tahm dafschadahm krohna sortehm malfaja 50 lihds 60 rub., par braktu 28 lihds 46 rub., par birlawu. Pohlu un kreemu kanepes malfaja 40 lihds 41 rub., par birlawu.

Sihla andele. Puhrs lweefchu malfaja 4 rub. 25 lihds 50 kap., puhrs rudsu 3 rub. lihds 3 rub. 10 kap., puhrs meeschu 2 rub. 30 lihds 40 kap., puhrs ausu 1 rub. 50 lihds 60 kap. Puhrs lweefchu miltu 5-rub. lihds 5 rub. 50 kap., rudsu miltu 3 rub. 30 kap. Pohds sweesta 5 rub. lihds 5 rub. 20 kap. Muzza fahls: farkana 6 rub. 50 kap., balta rupja un arri smalka 6 rub. 25 kap. Silles lasdu muzza 13 rub. 50 kap., eglu muzza 13 rub. — Dedfinama malla: par asfi behrsu 4 rub. 50 kap., preefchu 3 rub. 20 lihds 40 kap., alfschu 3 rub. 40 lihds 50 kap.

Raudas tirgus. Balstis banka billetes 77 rub., Wids usfalkamas kihlu-grahmatas 97½ rub., neusfalkamas 87½ rub., Rihgas kihlu-grahmatas 84½ rub., Kurssemes usfalkamas kihlu-grahmatas 98½ rub., 5 procentu usdewu billetes no pirmas leeneschanas 114½ rub., no ohtras leeneschanas 109½ rub. un Rihgas-Dinaburgas dselsu-zelka atzijas 107½ rub.

Lihds 25ta August pee Rihgas atnahlfuschi 1459 luggi un aigahjuschi 1295 luggi.

Atbildedams redaktehrs A. Leitān.

No jensures atwehsehts.

Rihgā, 25. August 1867.

Sluddinafchanas.

No Rosendorf pagasta waldischanas teel flud-dinaghts, ta ta jauna magashnes buhwefchana tanni 26ta un 27ta Septembari f. g. masal-prassitajam tiks atbohta. Klachtalas sinas warr dabbuht pee augfcha minnetas pagasta waldischanas.

Rosendorf muifcha tai 19ta August 1867.
Walsts wezz. Karl Berg.
[N 82.] Strihwers: P. Silpaufch.

Kad tas Nehiten walsts (Befsu kreife, Dschre-benes basnizas draudse) Lipschu mahjas grunts-faimneets Bidril Plattais mirris, tad teel usai-zinati wiffi, lam no ta mirruscha jeb winnam peederriga dijuscha Lipschu mahjas grunts-gabbala labda parrada prassitajana buhtu, ta arri, kurri winnam ko parrada palikufchi 3 mehneschu star-pa, no appafsch ralfitias deenas flaitoht, pee fchahs walsts teefas usdohtees; wehlati neweens netiks Klachtalas, bet ar parradu flehpejeem pehz liffumeem isdarrihs.

Nehiten walsts teefa tai 15ta August 1867.
Teefas preefchneets: F. Anderson.
[N 378.] Rasttu wedd. Alex. Bormann.

No tash Luttuma aprinki buhdamas Schmes pagasta - waldischanas, teel fchahdeem Schmes pagasta lohjelkeem, ta:

- 1) Janne Leber,
- 2) Ans Freymann un
- 3) Andril Zahneel,

kurri bes paffehm ahpuff fawa pagasta us-tur-rahs un galwas-naudu naw nobewufsch, — zeeti peefohdinaghts, famus parradus bes lawefchanaas malfahit, un teel arri wiffas pagastu- un muif-schu-polizijas ta ta namma-turretaji zur fchu no Schmes pagasta waldischanas luhgti, tohs minnetohts pagasta-lohjelkus, ja wajadfigs, par arreftaneeem fchurp fubthi.

Schmes, pagasta waldischanas tanni 7ta August (N 79.) [1867.]
Pagasta wezzalajs Fann Bergmann.
Pagasta strihweris G. S. Kronberg.

No Stulberga (Mas-Sallazes draudse) frohna mescha waldischanas zaur fcheem ralfiteem teel sinams darrihts, ta 1ma un 4ta Septembari f. g. Stulberga meschafunga muifcha. Mas-Sal-lazes draudse, noturrechs tirgu, kur pahrdohs no fchejenes frohna mescha malfu un tohkus pehz puhra weetahm un bes labdas atbildes; tepat meschafunga muifcha warr dabbuht pah to flaidra-kas sinas un paschas tash zehrtamas weetas ap-flattithi.

Brunnu-cerohtschu un jalts-rihtu krahjum's
no
Karl Zausen.

Schim krahjumam irr par pahrfittitaju plinschu-taifstaj's Theodor Braun, Marfall-eela Nr. 14.

No augfcha minneta krahjuma warram preefch taggadeja jalts-laisa muifhu labbi pilbitu sehgeri usitekt, kur atraddihs wiffadas fortes brunnu-cerohtschu un jalts-rihtu, ta: plintes, rewolwerns jalts-tafchahs, strofchu-malfus u. t. pr.; arri te teel latra laika apstelleschanaas us tabdahm leetahm penemtas, kur to wajadsetu pahrtaitst woi pahrlabhoht un fchee darbi teel notittä laika isdarriti.

Ittin labbu seenu,

labdas 3500 birkawas, kas pa leelalai dallai seh'ts un ar Timoti sahli jautis, no 1ma September libhs Oktobera beigahm 1867 latra mehnesi lab-das 1800 birkawas un arri pawassarä 1868, til ko usheni buhs malfu, labdas 1500 birkawas par 2 rub. 50 kop. birkawa warrehs dabbuht Nihga Moskawas Abrihga, daugawas krasa pee Fahn Kirbel un Krihch Bihrenll.

Wiffu-fm allalohs Moskawas mil tus tai leela bohde pee rahufcha pahrdohs

Kamarin.

Wm. Dajena un beedra bohde,

kalku-eela Nr. 14, kur breefchu galwa us durrihm, pahrdohs ihsto Dlandeeschu gohwa-pulweri, ta arri zittas prezzes, ta luffeju, zulkuru, tehju un wiffadas fortes pehrwes un itt ipaschi brangu indigo.

Ed. Zietemanna un beedra paff-kambari un pehrwu-bohde

papilnam irr atwestis un par lehtu malfu teel pahrdohs baltais zulkuru-firups un petroleum-jeb semmes-elja preefch lampahm.

Walmeera.

Weeni gandrihs gluschi jauni, weegli tahpeles furwahgi (Krummschu eller) irr lehti pahrdohdami pee mahldera meistera Mullera, Walmeera. 1

Preefch nahlofcha jalts-laita es usiteizu sawu itt baggati pilbitu krahjumu, kur atrohdamas:

pistangu - dubbult - plintes

no 18 libhs 90 rub., Lefo-fche-plintes no palkatas lah-bejamas, no 40 libhs 100 rub., plintes preefch sehneem ar weenu un arri ar diweem stohdreeem, no 10 libhs 20 rub., mehka-plintes, rewolwer-un Flobert-plintes; wehl leels pulks

rewolwer - pistoles

no wiffadahm taifschanaas-mohdehm, 12 rub. un wehl dabrgalas, mehka-un seglu-pistoles, terze-roles. Tapat arri atrohdams leelu-leelais krah-jums jalts-rihtu, kas jau fenn par labbeem teel atfithi un par ko galwo, pahrdohs par lehtu zennu.

Johannes Witschke, 1
us lungu-un Sinder-eelas fuhra, ar jelta iskapti us durwim.

Pehterburgas Abrihga, kalku-eela Nr. 16 warr arween papillam dabbuht: baltas un pufs baltas lohgu glahses pehz wiffaba mehra leeluma, itt bejas un fihltias, lohga un durru erges, naglas no wiffadahm fortehm, dselsi no wiffu-labbafas fortes, un turklast wehl zittas pee mah-jas buhwefchanaas wajadfigas prezzes.

Apfoblu faweeem tautas brahleeem un wiffieem taifnu swaru un labbu prezzi par to wiffelchatafko zennu doht.

S. Martinsobu.

Labbi ischahwetas fashlehu ahdas un widdejas zehru ahdas ar pufswillu no flakteeteem lohpeem, pa weenat un arri pa leelalahm partijahm, par dabrgu tirgu peht 3
F. Witschke spitschu-bohde, Nihga, pretti rahufim.

Par wehra liffchamu.

Dlandeeschu lohpu-pulweris, Prussaku pulwe-ris un blattu nihzinajams uhdens irr prifchs dab-bujams

N. un W. Wetterich
apteeke prezzu un pehrwu-bohde
Nihga, pee Pehtera basnizas.

Englischu tihroma mehsti „Superfosfat,“ atkal irr dabbujami un pehz daschu gaddu isproh-wefchanaas tohs wiffieem prahitigeeem semmireem par tohti labbeem un derriigeeem warru usflawehft.

Wau un beedris, 1
fantoris, Sinder-eela Nr. 2.

Wehmerenes warr pastahwigi darbu dabbuht 5
Burcharda un Schwetza
fabriki, Lohrnatalna.

Netahit no Nihgas, pee Belgawas bruggeta leelzeka un pee ta taifama jauna dselsu-zeka irr pahrdohdams grunts-gabbals, lam ir dabrfas-fenne, tihrumi, plawas, gannibas un meschs. Scho grunts-gabbalu pahrdohs wiffu weena loh-pa, jeb arri dallitu us masalahm dalkahm, libhs ar to mahju un turklast peederrigahm ehlahm, las irr us to grunti. Klachtalas sinas pah to isdohs Nihga tirgu - postes fantori un Preeful-muifchas waldischanaa pee Behshim. 2

Weena mahja ar leelu grunti par lehtu tirgu teel pahrdohsa Ritter-eela Nr. 65, pee gaspaschas Henriette Escherlaffow.

Dividesmit peejas puhru-weetas labbi augufchu linnu pa puhru - weetahm pahrdohs Spreestiu-muifcha, pee Dhgres statfiona.

Semneeku mahjas

ar labbu semmi nn plawahm, ta arri gannibahm un labbeem rohbescheem, 10 werstes no Dinabur-gas, no kurreeem dselsu zelsch eet us Nihgu, Peh-terburgu, Warschawu un Witebstu, pahrdohs ne ittin dabrgi, Marjanowas (Marienhof) muifchas waldischana, Kursemme, Muffies aprinki. Wehl japeeminn, ta pirzejam zaur to leels labbums, ta nekahdas basnizu un mahjitaju-muifchas-buh-wefchanaas grunts-faimneekem naw ja-ispilb, un ta Dinaburgu andele ittin labba kur klattumä prezzi latra laika warr pahrdohs un walfas laika ar firgeem warr labbu pelnu dabbuht.

Marjanowä, tai 30ta Juli 1867. 2
Bernhard Steinberg.

Ungurpilli Alojas draudse, tohy mellehts un warr fuhliht weetu dabbuht weens pikkeh's, kas labbi proht raggu pufst. Peewelbetees warr Nihga, Luffig-mahjasweeta, netahl no Wehrmanna dabesa, woi pascha Ungurpilli. 2

Ta pirma Kreewu semmes ugguns-grechka fshahdes apdrohshchi-nafchanaas beedriba,

kas dibbinata 1827ta gaddä un fam grunts kaptals tschetri millioni fudr. rublu seels, libhs ar labbi leelu leeku kaptalu,

apdrohshchina wiffa Kreewu walste par ugguns-flahdi: Dshwojamas ehlas, fabrihus, fudmallas un zittas ehlas, mahjas seramju muifshas, zeemds un t. pr.; wiffadas prezzes spihkerds, pagrabds, bohdes, magashnes un us waffejeem platscheem un t. pr.; mehbeles, mahju-leetas, annatneeku darba-rihtus un t. pr.; fuggus ohstas, la arri wiffadas zittadas fustamas un nefustamas mantas.

Schahs apdrohshchinafchanaas deht te Nihga jameldahs pee N. John Gafferberg, lungu-eela Nr. 12 tal mahja, kur ta dsiju bohde.